

10 Cvičitel psů

Pracovat srdcem

Rostislav Králík

Rosta pracuje v hotelu pro psy, místě, kam mohou lidé dát psa, když jedou na dovolenou nebo když se o něj po nějaký čas nemohou postarat. Pobyt v hotelu může zahrnovat i výcvik. Na pana Králíka jsem dostala doporučení od přítelkyně, která k němu chodí se svým psem cvičit, prý bude mít zajímavý příběh. Vyzvedla jsem ho v místě, kde pracuje, a šli jsme odsud na pivo. Cestou do hospody Rosta několikrát řekl, že je hrozně nervózní, zeptal se mě, jestli se bojím psů. Kdyby ano, tak by mě prý možná vyhodil. Rio, kam nás zavede, je obyčejná menší hospoda, hned vedle obchodu s potravinami. Rosta je tu pravidelným hostem. Je podzim, ale nejdřív sedíme venku na zahrádce.

Kam jste chodil do školy?

Já jsem vyučený řezník, ale ta práce mě nebavila, tak jsem hledal, co bych mohl dělat. Dělal jsem operátora výroby a všechno možný. Pak jsem se rozešel s holkou, můžu takhle mluvit? Rozešel jsem se s holkou, šel jsem do hospody, opil jsem se a kamarád mně tam prodal psa za padesát korun. Odnosl jsem si ho domů a ani jsem nevěděl, že mám psa. A takhle jsem vlastně přišel ke psům. To mi bylo 24, byl jsem ještě mladý ucho. Řezník jsem být nechtěl, já neumím zabít zvíře. To vybrala máma, já jsem byl takovej flegmoš, kam půjdu, tam půjdu. Chtěl jsem být kuchařem, ale tam bylo plno, už mě nechtěli vzít. Chvilí jsem dělal řezníka, v Globusu, v Bille, porcoval jsem maso. Pak jsem dělal operátora výroby, tam se vyráběly telekomunikace a satelity, byla tam sranda. Pak máma viděla inzerát v Inzert expresu, že berou na venčení psů, tak jsem tam zavolal a přišel jsem sem do hotelu.

Tady do hotelu pro psy, kde jsme se potkali?

Ano, nejdřív jsem uklízel, ošetřoval, chystal jídlo, prostě děláte všechno kolem psů. Celé to rozjel profesor matiky pan Zelníček, učil mě základy, co má pes umět: moc na něj nemluvit, vést ho, povelovat ho. Jde o to dát povel a vynutit jeho splnění. Řeknu sedni, když pes kouká a neví, tak ho posadím. Naučil mě všechno, byl to myslivec, takže jsem jezdil taky na hony. Do té doby jsem o psech nic nevěděl. Měl jsem psa, který rval psy, musel jsem se naučit ho vést. Nejdřív jsem to neuměl, takže teď učím lidi, aby nedělali to, co jsem předtím dělal já. Teď už jsem tady osmnáct let. Jednu dobu jsem firmu i vedl. Měl jsem kolegyni a ona utekla, tak jsem to musel vést sám, padesát šest psů, venčení, úklid, krmení. Já jsem ale nikdy nechtěl být manažer, chtěl jsem mít psy.

Můj sen byl pracovat se zvířatama, to se splnilo. Není to pěkný? Přes psy pomáhám lidem, aby si věřili, aby neřešili lidi okolo, aby řešili toho psa. Lidi berou psa jako děcko. To není děcko, to je zvíře. Oni na něho furt mluví a on neví, co se děje. Učím lidi, aby si věřili, aby ty psy povelovali, učím lidi, aby byli alfy. Ve smečce je máma a táta, táta chrání rodinu. U hyen je to opačně, tam je fenka alfa, hyeny mě vždycky zajímaly. Taky medvědi a ptáci. S opicí jsem měl praxi [Rosta dostal opici od starší paní, která se o ni nevládala starat. Měl ji jen krátce, protože umřela na infarkt].

Co s těmi psy děláte?

Cvičíme je a venčíme. Je důležitý se psem komunikovat, protože když je ten pes bez páníčka, tak je ztracený. Takže já k němu musím promlouvat. Je rozdíl mezi mluvením a povelováním. A pak je něco jiného, když je ten pes úplně v depresi, protože je bez páníčka. To

ho musím tóninama trošku rozveselit. To je vlastně psychologie. Ten pes má strach, třepe se, nevěří si, je bez rodiny. Je zvyklý být ve smečce, lidi to nechápou. Musíte k němu promlouvat, to jde zevnitř, od srdce, funguje tam vnitřní síla, něco z vás vyzařuje, já nevím, co to je, ale já takhle s těma psama komunikuju. Já se psy spím, spím jako pes. Mám šest psů, je to obrovský pelech. Já prostě žiju jako pes, já jsem součást smečky. Na začátku jsem spal v kotcích, to bylo hezký. To byly pěkný časy, teďka už jsem z toho trochu vyhořel.

Místo, kde Rosta pracuje, je v samém centru Brna, v tzv. likusácích, montovaných domech z likusových desek, postavených za druhé světové války. Rosta sám v hotelu také spí.

Já nemůžu bydlet v krabici, v bytě, jsem jako vlk, buď se zabije, nebo to rozkouše. Tady můžu ven, není to panelák. Bydlel jsem v paneláku rok a to stačilo, bydlel jsem na balkóně, potřeboval jsem dýchat.

Jsou v Brně i jiná cvičení?

Jsou oplocené cvičáky, tam se cvičí, ale ti psi pak venku neumějí poslouchat. Volají nám lidi, že psi na cvičáku fungují, ale venku nefungují, jdou po kolech, po běžcích, po šalinách, po děčkách. Lepší je s nima chodit do města, do parku, do Lužánek, na vánoční trhy. Učím psa přechody, silnice, obchody, přivolání, odložení, prostě všechno do života, co dělám já, to dělá on. Vlastně učím ty psy žít, ne že budou furt na provaze.

Lidi přijdou a na psovi si hladí svoje ego. Nevědí, jak s ním komunikovat, mají ho jako hračku, jako panenku na klíček. Lidi by neměli psa polidšťovat, mají ho mít jako psa, je to predátor, loví. I vy, když budete mít hlad, tak ulovíte.

Lidi mně pak často řeknou, jaký mají problémy, je to jako terapie. Já su taková poradna.

Třeba přišla paní s třema dětma, chlap si vytvořil další rodinu, a nashle, nechal ji samotnou. To je hrozný, ne? Já jim řeknu, že to je hrozný, ale musíme pomoci hlavně tomu psovi. Já lidem vysvětluju, jak psa vést v rodinách. Některý lidi berou psa jako parťáka, když jdeme do hospody, pes sedí na lavici, dávají mu pěnu z piva. Na co? Já mu dám spíš maso, to je lepší. Můžete psa polidštit, můžete.

Jak lidi psy polidšťují?

Dávají jim všechno pod nos. Ten pes by si to měl zasloužit. Člověk nechá psa dělat, co chce, jenom ho drží na vodítku, nevede ho. To mi vadí. Lidi mají psy hlavně pro děti. Děcko chce psa, tak dostane psa. Kdybych měl děti a manželku, tak pes nemůže na lavici, nespí se mnou v posteli, spí dole. V rodině musí být pes dole, nemůžete mu dávat jídlo od stolu, a děcka to budou vždycky dělat. Já nemám děti.

Už jsem vyhořelý, už by to chtělo jiný zvířata. Teď pozoruju v ZOO lamy a ptáky. Sednu si v ZOO na lavičku a pozoruju a komunikuju, to je úžasný. Fascinují mě medvědi, já bych chtěl žít v Kanadě, tam jsou medvědi, ale můžou vás sežrat.

Viděla jsem dokument o klukovi, co se sblížil s medvědy a dlouho k nim chodil a hráli si spolu, a nakonec ho ti medvědi opravdu sežrali.

Zvíře k vám musí přijít samo, ne vy k němu. Ke psům, který hlídám, se taky nepřibližuju, oni přijdou ke mně. S tou opicí to bylo taky tak, když jsem tam přišel rozrušený, tak mě pokousala a pofackovala. Když jsem přišel suverénně, tak sklopila hlavu a mlaskala, prostě

pokora. Byl to makak modrolící, to byla úžasná opička. Chodil jsem s ní na pivo, jedla lentilky a pila džus. Byla proti pivu a kořalce.

Taky mám ovčáckýho psa, od policie, chtěli ho zastřelit, tak jsem si ho vzal. Cvičil jsem psy pro policii, když se nepoddají rychle, tak je zastřelí. S ovčákem je důležitý zachovat klid, když cítí nervozitu nebo tlak, zaútočí. Jednou mě kousl do páteře, musel jsem se uvolnit, uklidnit, pak mě pustil, nechal mě na pokoji. Jasně že jsem z toho byl vyklepanej. Teď už mám toho psa deset let. Jdeme dovnitř, už je zima, dáme si ještě pivo?

Já si dám nealko. Já jsem měla piva včera. Stavím se někdy cestou ze školy v hospodě, dám si pivo, čtu si. Sama. To mám ráda.

Že jo. Bez lidí, já to miluju. Sedím na lavici, koupím kuře, dám to psovi a pozoruju, bez lidí. Když jdu cvičit s lidma, tak si tady [v hospodě] chvilku sednu, dám si dvě piva, připravuju se na to, jako kdybych šel do nějaké arény. Tam musíte být čiperná, já to tam musím solit.

Jste z toho nervózní?

Teď už ne, ale dřív jo. Na začátku mě kousl pes, a to mě probralo. Byl to bílej vlčák. Moje práce je lidem radit, co dělat, a já jsem přesně věděl, co ten pes potřebuje, ale neuměl jsem to těm lidem říct. Ten pes mě pokousal a ten adrenalin mě aktivoval, že jsem začal mluvit. Od té doby mi to problém nedělá a mluvím.

R: Co tam máte?

K: Padla mi tam [do piva] moucha.

R: Mám to vytáhnout? To vypijeme, ne? Vždyť jsme u zvířat.

K: Ne, to nechcu. To vytáhnou sama.

R: Ach vy učitelé [smích].

K: Já vím, je to trapný.

R: Já vám něco přinesu. Máte to?

K: Jo, už to mám, vytáhnu to takhle rukou.

R: Jste odolná, to je dobrý, to se mně líbí, už se trošku uvolňuju. Ta komunikace je dobrá, to se mně líbí. Je to taková změna.

Na začátku jsem to bral jako futu ňuňu. Přišel pitbul, řekl jsem: „Ty seš hezkej pitbul“, a on mně rozkousl nos. Skočil na mě, co jsem mohl udělat, uvolnit se, když budete bojovat, tak vám strhne ksicht. Měl jsem rozkouslej nos na dvě půlky, ty silný psi to tak mají, buď ty, nebo já, silnější přebírá smečku. Psi cítí autoritu. Máte psa? Čivavu tipuju.

Ne, já se vám to bojím říct, ale já nemám vztah k psům ani ke zvířatům.

Že ne, já to na vás vidím. Podívejte se, jak vypadám.

Jak to myslíte?

Vy to máte v pohodě. Já v budoucnu nechci psy. Mám je rád, ale za deset let bych chtěl už jen kočky. Kočka je nenáročná, tichá, nic nepotřebuje. Ty dvě, co mám, ke mně samy přišly, rok jsem je pozoroval, nosily mi myši a ptáky jako odměnu za to, že se o ně starám. Já jsem takovej vlk samotář, ale přitom vlk samotář neexistuje. Oni žijou ve smečce. Když se vlk oddělí, tak si najde družku a vytvoří smečku. S mým životem není snadný někoho najít. Málokdo tu energii zvládne. Já jsem furt v terénu. Nemáte čas si lehnout ani odpočinout. Nemám rád stereotyp ráno do práce a z práce k televizi. To není pro mě. Večer umřu a v posteli, vypnu, psi na mě krásně naskáčou a já spím. Někdy mi vadí, ale mám je rád.

Jako lidi jsme v takovém obalu, žijeme v systému. Ale já jsem se od těch zvířat naučil být svobodný. Já si prostě jdu jak ten poutník [ukazuje na pivo Poutník, které pijeme]. Já žiju jako pes, já jsem pes. Doufám, že nejste zklamaná z našeho posezení. Dokouřím a půjdeme dovnitř.

Zvoní zvon z kostela.

Nevím, jestli mám počkat, až to dozvoní.

To je ono, ta slušnost, to se mně líbí, to já nemám. Já totiž neumím kompromisy. Psi nemají kompromis, já taky ne. Můj první pes mě učil všechno. O někoho se postarat, někoho nakrmit, naučil mě pořádku. Ten pes mě naučil žít, já jsem neuměl normálně žít. Já jsem byl průserář, to vám nebudu ani říkat, to bylo šílený, samý večírky, to jsem ale neměl psa. Ten pes mě zabrzdil, ten pes mně ukázal cestu, jo, proto jsem psům vděčněj. Já co dělám, žiju. To není jen práce.

Jak je ta práce placená?

Mně to stačí. Co já potřebuju? Jest, pít, někde spát. Mít nějaký statek, to by bylo dobrý. Já bych chtěl vlastní ZOO, to by bylo pěkný. Taky bych chtěl azyl pro nechtěný, týraný a opuštěný psy. Vychoval bych je, našel bych jim pánečka, toho bych otestoval, jestli na to má, když na to nemá, tak mu to nedám. To bych chtěl, ne hotel pro psy, ale azyl pro psy. Prostě toho psa dát do dobrých rukou. To je můj sen. Už se to nějak rozjždí. Něco jako pěstounská péče. Největší zrada je to, když páneček zradí psa. Pes strpí násilí, ale nestrpí, když ho opustíte. Vy mu dáte nějaký domov a pak mu řeknete na shledanou. Já mám dva takový psy, to je zrada, jednomu trvalo tři roky, než přestal čekat na pánečka. To je pro mě hrozný, to mně vadí.

Chtěl bych pracovat v ZOO, ale oni tam nemají rádi zvířata. Zdechne to, spálí to, vyhodí to. Žádal jsem tam o práci, ale na tom personálním byli hodně negativní, s tím mám problém. Já mám raději zvířata než lidi. Máte děti?

Mám.

To je vono, taky máte ráda svoje děti, když umře nebo něco takovýho. Ale to je něco jinýho než zvíře. Neurazil jsem vás? Já jsem trošku šiblej.

Myslíte si, že jste šiblej?

Trošku jsem, s těma psama.

Jsou nějaké jiné práce, co se vám líbí?

Ne, neimponuje mně nic. Já mám rád psy. Vy si hrajete s knížkama, máte rodinu, máte všechno. To je zajímavý. To, co děláte vy, bych nemohl dělat. Sednout ke stolu, probrat to, vytisknout to, zkoušet nebo co tam děláte. Dřív mně to šlo, ale teď žiju jako zvíře a starám se o zvířata.

Zajímáte se o politiku?

Ne, jenom o psy. Měl bych? Jsem divokej trošku, že? Řekl jsem vám ne jak pracuju, ale jak žiju. Práce by měla být tady [ukazuje na srdce]. Jak se píše v Písmu, co čteš, žij. Věříte? Jestli nevěříte, to je jedno, ale v Písmu je napsáno, co čteš, žij. Takže miluj bližního svého a tak dále.

Vy jste věřící?

Já věřím, jinak to nejde. To byla taky náhoda. Za mnou přišla kamarádka, to bylo v té fabrice, kde jsem

pracoval, prý jestli chci poznat Ježíše. Říkám, proč ne, já su pro každou srandu [smích]. Teď už tam necho-
dím, ale chodil jsem do té církve dlouho. Je to ve mně. Věřím, že ten chlap přišel z nějakýho důvodu. Věřím, že je lepší člověku pomoci, i když vám ublíží. Ten člověk mně ukázal, že nemusím druhému dělat, co on mně, nemusím oplácet zlo. Člověk sám neví, co chce. Vy víte, co chcete, to je vidět, já taky vím, co chci. Chtěl bych do hor, chodit, nebo pozorovat. Moje největší touha je ale mořskej svět, moře.

To je už čtvrtý plán. Kanada, azylový dům, statek a teď moře.

Ten azyl bude, ale jinak to všechno nestihnu. To jsou sny, nejsou reálný. To jsou takový představy, mít statek a psy, sedět v pantoflách a kouřit fajfku.

Přístup k životu i k práci se v Rostově případě může zdát nestandardní. Práce a život u něj splývají („to není jen práce, já tak žiju“), ne však ve smyslu kariéry, spíše jako věrnost a příměst k sobě a k tomu, co jej naplňuje. Překvapivě několikrát v rozhovoru zmiňuje vyhoření a možná právě to ho vede do snů a představ o tom, jaký by byl život jinde. Peníze pro něj nejsou podstatné, byť by mohly být nástrojem k uskutečnění snů, které má. I ve snech spočívá Rostova výjimečnost. Má jich několik a všechny jsou při troše štěstí uskutečnitelné. Jeho sny se přizpůsobují možností, stejně tak jako on koriguje svou divokost v našem rozhovoru. Rostů stojí mimo tradiční struktury (rodina, hezké bydlení, kariéra) a přesně to mu dává volnost, kterou sám aktivně prožívá a zároveň ji dovede vyjadřovat i pro své okolí. Ani to však nedělá standardním způsobem, jeho sebe prezentace nejspíš není ostatními v prvním plánu vnímána jako naplnění volnosti. To, jak ho vidí ostatní, však pro Rosťu ve velkých věcech není podstatné.